

**Egészségügyi Szakképző és
Továbbképző Intézet**
1085 Budapest, Horánszky u. 15.

M E G O L D Ó L A P

írásbeli vizsga
természetgyógyászati alapmodul
2002. október 22.

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések () kizáró jellegűek.
- Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
 - Megfelelt: 51 - 100 pont
 - Nem felelt meg: 0 - 50 pont

1.* Sorolja fel az ember egészségét befolyásoló belső tényezőket! (Írjon négyet /4/!) 2 pont

- örökletesség
- aktivitás-passzivitás
- gondolkodásmód
- kommunikációs kultúra
- életmód

(Helyes válaszonként 0,5 – 0,5 pont adható!)

2. Határozza meg – a természetgyógyászat szerint - az egészség fogalmát! 3 pont

A természettel harmonizáló testi (beleértve az energetikait is), lelki, szociális és életszemléleti (szellemi) dinamikus egyensúly állapota.

3.* Soroljon fel hat /6/ olyan betegséget/állapotot, melyek rehabilitációs kezelése esetén, feltétlenül szoros orvosi együttműködés szükséges a természetgyógyászati kezelés alatt! 3 pont

- *inzulin- ill. gyógyszerfüggő diabetes mellitus*
- *gyógyszerfüggő hypertonia*
- *krónikus vesebetegség*
- *gyógyszerszedésre kötelezett szívbetegség*
- *epilepszia és más gyógyszerzedéssel járó krónikus neurológiai folyamat*
- *gyógyszerszedéssel járó krónikus progresszív ízületi gyulladások*
- *gyógyszerszedéssel járó gyomor, vagy vékonybélfekély*
- *bármilyen okból végzett steroidterápiá*
- *gyógyszerszedéssel járó colitis ulcerosa*

(Helyes válaszonként 0,5 – 0,5 pont adható!)

4.* Ismertesse, mit tesz akkor, ha ön is és a kliens is tudja, hogy beteg a kliens, de nem akar orvoshoz fordulni! 3 pont

- *fel kell hívni a beteg figyelmét az orvosi vizsgálat vagy kezelés elhagyásának veszélyeire*
- *alá kell vele íratni a véleményt, hogy később legalább jogi értelemben tisztán látható legyen a két fél szándékéka.*
- *ha felmerül a gyanú, hogy a beteg az orvosi vizit kihagyásával helyrehozhatatlan károkat szenved, akkor konzultálni kell a konzulens orvossal*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

5. Sorolja fel az alarendszer legfontosabb funkcióit! 5 pont

- *Transzportút*
- *Raktár*
- *Információ-, energiaközvetítő*
- *Gyökfogó*
- *Immunsejtek képző és raktározóhelye*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

6. Írja le röviden a pszichoszomatikus (szomatopszichés) folyamatok jelentőségét! 3 pont

Az emberben a testi, lelki és szellemi tényezők szoros egységben és kölcsönhatásban működnek. Nem képzelhető el egyik változása anélkül, hogy ne hatna ki a másik két tényezőre, ezek dinamikus interakciója zajlik. A folyamatok mind a szomatopszichés, mind pedig a pszichoszomatikus irányba szerveződhetnek úgy, hogy közben a szellemi felkészültség javítja az egyén belső fittségét, tehát csökkenti a kedvezőtlen folyamatok ütemét, vagy számát.

Pszichoszomatikus folyamat az, ha a belső pszichés konfliktusból testi folyamat generálódik, míg szomatopszichés az a folyamat, amikor a testi betegség fennállása sajátos tartós lelki konfliktusokat generál.

7.* Jellemezze a gyógyítás – így a természetgyógyászat – hátterében álló gondolkodás főbb típusait! 6 pont

A. Mágikus gondolkodás:

Jellegzetessége az analógiás gondolatfűzés, amely nem az okságon, hanem az egymáshoz hasonló jelenségek mögött feltételezett lényegi megfeleltetésen alapul.

B. A mitikus gondolkodás:

Szabályokat ismétél, megszabja az értékeket, spekulatív magyarázatokat kínál a világ értelmezésére, de mindezt nem fogalmak kialakításával, hanem szimbólumokkal, megszemélyesítésekkel, képekkel teszi. A mítosz leírja a világ rendjét, harmóniáját. A mitikus gondolkodásmód szerint ami ebbe a rendbe beleillik, az szent, ami pedig szent, az nem lehet beteg (az archaikus gyógyítás egészségfelfogása.)

C. A racionális gondolkodás:

Jellegzetessége, hogy a világot fogalmak által ragadja meg. Igyekszik fogalmait minél pontosabban definiálni, és a dolgok kapcsolatait általuk leírni. A jelenségek közötti alapvető kapcsolatnak az okságot tekinti.

D. Multikauzalitás, kibernetikus gondolkodás, alapreguláció:

A vizsgáló módszerekkel megismerhető biológiai történések egymás mellé állítása nem teszi lehetővé a szervezetben zajló működések helyes értelmezését, mivel ott párhuzamos, több szinten zajló egymásba sokrétűen kapcsolódó szabályzási folyamatok, mintegy állandó komplex válaszadások történnek. Az egészség vagy betegség e bonyolult szabályzási folyamatok eredménye, melynek részei laboratóriumi körülmények között nem modellezhetők.

(Az „A” részre: 1 pont; a „B” részre: 2 pont; a „C” részre: 1 pont; a „D” részre: 2 pont adható!)

8. Határozza meg Hildegard von Bingen szerint, az egészség helyreállításának módját!

4 pont

A gyógyulás alapvetően Isten akaratától függ. Az ember eszközei: a rendezett, mértéktartó életvitel visszaállítása, orvosságok, amelyeket Hildegard a gyógynövények mellett állati eredetű anyagokból, ásványokból, fémekből, drágakövekből is készít. Fontos szerepet játszik az ima és a kézzelátételes gyógyítás.

9. Sorolja fel, mely területeken van kölcsönhatásban a szervezet a környezetével!

3 pont

- energiaáramlás
- anyagáramlás

- információáramlás

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

10. Határozza meg röviden az alternatív medicina fogalmát! 2 pont

Az a gyógyítási mód, mely az elfogadott helyett van, mely a hivatalos egészségügy mellett, vagy azon kívül hozzáférhető. Feltétele a kirekesztő jogi és szakmai szabályozás. (Előfordul az is egy-egy ország esetében, hogy a kirekesztés már enyhült, bizonyos területei legitimé váltak, viszont a kifejezés mégis megmaradt /Anglia/).

11.* Sorolja fel az anamnézis készítés legfontosabb szabályait! 6 pont
(Írjon hatot /6/!)

- nyugodt körülmény
- a beteg és állításainak feltétlen elfogadása, empátias légkör teremtése
- kitartó odafigyelés (jegyzetelés és odafigyelés helyes aránya)
- a „szabadon beszélni hagyni” és a célzott kérdésekre adott válaszok időszakának helyes aránya
- összefoglaló következtetéseket leírni, kiemelni
- az anamnézis bizonyos elemeit a következő találkozások alkalmával is meg kell ismételni (a fentiek megítélése minden betegtalálkozáskor kötelessége a gyógyítónak)

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12. Határozza meg röviden a „Biológiai fogorvoslás” lényegét! 4 pont

A fog, a fogágy, és a száj lágyrészeinek betegségei, valamint a szájban elhelyezett idegen fogászati anyagok és a szervezet élettani, kórélettani, energetikai kölcsönhatásait figyelembe vevő állapotfelmérés és terápia.

13.* Írja le a bioenergia gyógyításban való felhasználásának gyenge pontjait! (Írjon négyet /4/!)

- a bionergiát adó személy kiválasztása
- a bioenergiát adó személy tevékenységének ellenőrzése vagy igazolása
- mely betegségekre képes hatni a bioenergetikai kezelés igazoltan
- a placebo és a bioenergetikai hatás elkülönítése

- a terminológia nem beilleszthető volta

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

14.* Határozza meg röviden az "Alternatív mozgás és masszázsterápia" lényegét!

4 pont

Olyan masszázs és mozgásmódszerek alkalmazását és oktatását jelenti, melynek a szokásos gyógytorna és gyógymasszázs keretében nem ismertek. E terápia az eredetüket képező gyógyítóparadigma alapján kerülnek alkalmazásra úgy, hogy nagyobb jelentőséget kapnak a belső átélések, a légzőgyakorlatok, illetve a lassú, kitarított szimbolikus jelentőséggel is bíró mozdulatok.

(Helyes válaszonként 0,5 - 0,5 pont adható!)

15. Írja le a cickafarkkóró jellemzőit az alábbi szempontok szerint!

5 pont

A. A növény drogot tartalmazó részei:

- virág
- virágos leveles hajtás

B.* Gyógyhatása (Írjon kettőt /2/!):

- gyulladáscsökkentés
- görcsoldás
- emésztés javítás

C.* Indikáció (Írjon kettőt /2/!):

- gyomorfekély
- étvágytalanság
- gyomornyálkahártyagyulladás
- bőrgyulladás

(Az „A” részre: 1 pont; a „B” és „C” részre: helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.* Soroljon fel a légúti betegségek kezelésére használatos gyógynövények közül hármat /3/!

3 pont

- mályva
- hársfavirág
- ökörfarkkóró
- fenyő

- kakukkfű

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. Írja le, hogy milyen testi-lelki egészséggel kapcsolatos tényezőket határoz meg a Nap! (Írjon négyet /4/!) **4 pont**

- aktivitást
- öntudatot
- életerőt
- szívet

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.* Ismertesse a természetgyógyászati képzettségű személy etikus, kollegiális kapcsolati viszonyának fontos szempontjait! (Írjon ötöt /5/!) **5 pont**

- *A természetgyógyásznak kölcsönös jó kapcsolat kialakítására kell törekednie kollegáival.*
- *Egymás pácienseinek elcsábítása etikátlan.*
- *A természetgyógyászaton belüli különböző irányzatokkal szemben toleránsnak kell lenni, tiszteletben kell tartani azok létjogosultságát.*
- *Nem megengedett értéktételeket nyilvánítani sem az eltérő irányzatokkal, sem azok képviselőivel, sem más kollégákkal szemben. Amennyiben azonban a természetgyógyász legjobb tudása és tapasztalata szerint egy más irányzat képviselője által ajánlott gyógyítási módszer a beteg ártalmára lenne, vagy nem látszik szükségesnek, megfelelőnek, akkor ez minden elítéléstől mentesen megmagyarázó, felvilágosító módon a beteg tudomására hozandó.*
- *Ha a kezelésben asszisztens segédkezik, vagy több természetgyógyász dolgozik együtt, az alapelveket és kötelezettségeket, munkamegosztási technikát egyeztetni és rögzíteni kell.*
- *Amennyiben a természetgyógyász tevékenysége kapcsán a szakmai vagy etikai szabályok súlyos megsértését észleli, úgy igyekezzék azt megfelelő formában, négy szemközt kollégája tudomására hozni, és kérni őt kezelésének, illetve magatartásának megváltoztatására. Ismételten előforduló problémák esetén panasszal fordulhat az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes bizottságaihoz.*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

19. Soroljon fel nyolc /8/ olyan képességet, technikát, amellyel az önismeret fejleszhető! 4 pont

- átélés (problémák iránti érzékenység)
- autogén tréning és más relaxációs technikák
- Gendlin-féle fókuszálás
- pozitív önel fogadás
- részvétel önismereti csoportban
- empátialabor
- kommunikációs készségfejlesztő csoport
- társismereti készségek javítása

(Helyes válaszonként 0,5 – 0,5 pont adható!)

20. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! 2 pont

Mit jelent a regulációs terápia?

- A szervezet öngyógyító mechanizmusának regenerálására törekszik.

Mely természetgyógyászati ághoz tartozik a regulációs terápia?

- A homeopátiához tartozik.

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

21.* Soroljon fel a Magyarországon elfogadott természetgyógyászati ágak közül nyolcat /8/! 4 pont

- akupresszúra
- alternatív mozgás-masszázs terápia
- életmód-tanácsadás és terápia
- reflexzóna terápia
- fitoterápia
- fülakupunktúrás addiktológiai eljárások
- kineziológia
- bioenergetikát alkalmazó módszerek

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

22. Sorolja fel a szervezet bioenergiájának eloszlása szerinti 3 pont

főbb energiahelyeket, illetve kifejezéseket!

- *aura, finomtest*
- *csakra, akupunktúrás és marmapontok*
- *vezetékek: meridián, nádi*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 23. Egészítse ki a táblázatot! Az egyes homeopátiás alapanyagokat hány %-ban használják fel? 2 pont**

Homeopátiás alapanyagok	%-os megoszlás
növényi	65 %
ásványi	25 %
állati	5 %
egyéb	5 %

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

- 24.* Jellemezze a pszichoszomatikus betegségek kialakulását befolyásoló tényezőket! 6 pont**
- (Mindegyikre írjon két-két /2-2/ példát!)**

Személyiségtényezők:

- *neurózisra való készség*
- *introverzió*
- *csökkent képesség a bizonytalanságok és tisztázatlanságok elviselésére*
- *tendencia saját élettani reakciók megfigyelésére*
- *az én részesedésből csekély képesség adaptációra és habituációra*
- *egyéni fajlagos válaszmintákra való hajlam, csekély habituációs készség új ingerekre*

Elhárítási tényezők:

- *elfojtási tendencia*
- *tendencia a kellemetlen események anticipálására*
- *tendencia a bosszúságot nem kifelé (anger out), hanem befelé (anger in) lereagálni*

Környezeti tényezők:

- *életkrízisek száma és fajtája*

- *külső életfeltételek váltakozásának gyakorisága*
- *hiányos szociális kontaktus*
- *koragyermekkorai depriváció és/vagy túl erős ingerek*
- *negatív környezet (pl. fizikális ártalmak, hiányos táplálkozás, megterhelő életviszonyok)*

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

25.* Határozza meg röviden a "Méregtelenítő módszerek" lényegét! 2 pont

A szervezetben felhalmozódott salakanyagok és a külvilágból bekerült mérgező anyagok kiválasztását elősegítő természetes módszerek.

26.* Ismertesse a lábfej- és talpreflexológia terápiás jelentőségét! (Írjon ötöt /5/!) 5 pont

- *mozgósítja a szervezet öngyógyító erőit*
- *helyreállítja és serkenti a testnedvek keringését (vér, nyirok)*
- *szabályozza a hormontermelő mirigyek működését*
- *csillapítja a fájdalmat*
- *oldja a testi és lelki feszültséget*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

27. Sorolja fel a Hagyományos Kínai Orvoslás szerint, a test Három Kincsét! 3 pont

- *eszencia*
- *csi*
- *shen (szellem)*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)